

Korinte ponokon 'wano ijokonory kareta

Uwapo torupamy

Mo'karon Korinte po Tamusi amyikanamon 'wa Paulus nimero'po ijokonory kareta ero man. Moro koromono inimero'po kareta 'wa pyime Korinte po Tamusi amyikanamon wepanama'san amyikapojan ero ijokonory kareta. Paulus aninendo'pa amykon wairy enepojan enapa te. Mo'karon ro moro i'wa turuto'kon anamyika'pa tywaije mandon. Iro ke ro ero ijokonory kareta Paulus 'wa tymero man mo'karon Korinte ponokon 'wa. Mo'karon typanaja'naramon e'mapo'san moro Kristus wyino aino pok'o yja'wan me tywonumengarykonymbo u'mato'me i'waine. Ty'wa iwepanamato'ko'me, moro tamamina'po, mo'ko Jopoto napojoma'po me tywe'i'po ekari'san enapa i'waine.

Ero kareta wota'saka'san

1:1-11	Kareta a'motopo auranano
1:12-2:11	O'tono'me Korinte 'wa itunda'pa na'nen Paulus wairy
2:12-7:16	Moro Paulus emamin
8:1-9:15	Mo'karon Jerusalem po Tamusi amyikanamon epano'topo pyrata
10:1-12:24	Amy Jesus napojoma'po me 'ne ro Paulus wairy
13:1-13	Kareta y'ma'topo auranano
-

Kareta a'motopo auranano

1 ¹Paulus, mo'ko Tamusi nisanory wararo Jesus Kristus napojoma'po, mo'ko ka'sakarykon Timoteus maro ero kareta merojan mo'karon Korinte po Tamusi na'nanopy'san 'wa, pa'poro mo'karon Akaje po aitonon Kristus wyinonokon 'wa enapa. ²Oro mo'ko kyjumykon Tamusi, mo'ko Jopoto Jesus Kristus enapa tyturu'poporykon eneposen o'waine. Oro sara'me ajysen.

Paulus 'wa Tamusi ety awongary

³Tykuranondo nainen mo'ko Kyjopotorykon Jesus Kristus jumy Tamusi. Kotano enenen mo'ko man. Pa'poro oty ta kari'na pori'tomanen Tamusi mo'ko man. ⁴Pa'poro oty ta na'na kota'mary jako na'na pori'tomanon. Iwara pa'poro oty ta mo'karon amykon terapa kota'mary jako ipori'tomarykon taro na'na man moro Tamusi nyry na'na pori'tomatopo pori'tonano ke. ⁵Poto me ro rypo moro Kristus wyinonokon me na'na wota'karykary man. Iwara enapa te poto me na'na pori'tomanon moro Kristus wyino aino. ⁶Moro na'na kota'mary te apori'tomanamon me man. Uta'no wyino ajunenamon me man. Moro na'na pori'tomary te apori'tomanamon me enapa man. Moro ro aweja'nakarykon taro ajypojaton, moro na'na wota'karykary wara enapa awota'karykarykon ta. ⁷Iru'pyn oty 'wa ajeporykon momo'san na'na. Moro na'na wota'karykary a'sakarykon me awairykon wara enapa na'na pori'tomary a'sakarykon me awairykon man uku'san irombo na'na.

⁸Moro Asia po na'na kota'ma'po anukuty'pa awairykon 'se'pa irombo na'na man, na'na a'sakarykon. Na'na pori'tory ko'po irombo awosin pangon otykon na'na eponen. Tyrombyry ekano'enen pairo rypo na'na. ⁹Na'na turu'po ta terapa moro na'na rombyry man kynakon. Iwara aseke typori'tory pokon kapyn tywo'potyry 'se na'na kynakon, moro iromby'san wyino kari'na awonganen Tamusi pori'tory pokon te. ¹⁰Moro poto 'su romo'no pori'tory wyino Tamusi na'na unenen. Mo'ja ro enapa na'na unendan. Na'na unemyry man pokon rapa irombo itu'ponaka na'na kyno'po'san. ¹¹Amyjaron enapa na'na mepano'saton Tamusi 'wa auranatonon me. Iwara pyimemboto pyime kari'na moro na'na unemy'po pokon Tamusi ety awongata'ton.

Korinte 'wa ito'pa tywe'i'po ekarityry Paulus 'wa

¹²Ero irombo moro na'na wotamyikatopo: Na'na turu'po kynamyikapojan ipororo, e'i'pa 'ne enapa na'na wairy Tamusi embata o'wanokon me 'ne ka'tu rapa. Ero nono tu'ponokon tywonumengaporamon me kapyn, Tamusi turu'popory narorykon me te ero nono tu'po na'na kynemanen. ¹³Pa'poro irombo morokon

---

1:8 1 Korinte 15:32   1:1 Apojoma'san 18:1

o'waine ynimerorykon otykon erupary taro, ukutyry taro enapa mandon. Moro o'waine ukuty'marykon te simomo'sa. ¹⁴A'si 'ko terapa irombo muku'saton moro awotamyikato'kon me na'na wairy man mo'ko Kyjopotorykon Jesus wo'topo kurita, moro na'na wotamyikatopo me awairykon man wara enapa.

¹⁵Moro amyikary ke ro penaro o'waine ywopyry 'se rypo wainen. Ijokonory me akuranondorykon 'se rypo wakon.

¹⁶Apatoine ro Masedonie 'wa ywytory 'se rypo wakon, moro Masedonie wyino rapa o'waine ywo'to'me. Irombo Judea 'wa ywytory poko yjepanopyry 'se wakon o'waine. ¹⁷Moro 'se ywairy ke ro ywonusmengary anukuty'pa kakari'saton? Tamusi pyndo iro ke otykon poko wonumenganon? Amy oty poko iro ke "a'a" ywyka'poto, "uwa" wykanon? ¹⁸A'a me moro o'waine na'na nekarity'po auranano we'i'poto, uwa me tywairy upijan. Moro amyikaponen me ro Tamusi man. ¹⁹A'a me mo'ko Tamusi ymuru Jesus Kristus, mo'ko ara'naine na'na 'wa, y'wa, Silvanus 'wa, Timoteus 'wa enapa wykaje irombo, takari'se man inoro we'i'poto, uwa me rapa e'i'pa tywaije man. Mo'ko ta pa'poro oty a'a me man. ²⁰Pa'poro morokon Tamusi wykato'konymbo poko irombo a'a me man. Iro ke ro mo'ko po enapa moro "amen" * kynganon na'na, Tamusi ety awongato'me. ²¹Na'na pori'tomanen me, apori'tomanamon me enapa mo'ko Tamusi man, mo'ko Mesias ta. Tapyije enapa i'wa kytaton. ²²Twywiyinonokon me enapa takari'se i'wa kytaton. Mo'ko a'kanano tyje i'wa man kyturu'san taka, moro tynyry man oty yry a'moto'me.

²³Yjerekuru wyino ajunendo'ko'me, opy'pa na'n'en wa Korinte 'wa. Moro uku'nen me ro Tamusi seja toja. Yjenapitary jako, oro yjemamiry uta'kan. ²⁴Moro o'waine Tamusi amyikary anundyma'pa na'na man. Moro o'waine Tamusi amyikary irombo pari'pe terapa ajypojaton. Ajewa'porykon epatongan me rotan te na'na man.

2 ¹Kata'mato rapa moro o'waine ywopyry wairy 'se'pa wainen. ²Moro wara ywonusmengary synen. ²Kata'mato ajyporykon jako y'wa, noky ko rapa yjewa'porotan, mo'ko kata'mato ynypo'po

1:20 Moro Simosu auran tano 'amen' tauro'po man: 'iwara ro man', 'iwara ro nainen' pai.

1:16 Apojoma'san 19:21   **1:19** Apojoma'san 18:5

rato? ³Ytunda'pomboto, mo'karon yjewa'poronamon manombo 'wa kata'mato yjypory pona kareta simeron. Suku'sa irombo yjewa'pory wairy pa'poro ajewa'porykon me enapa. ⁴Moro kareta merory je'tun pe pore y'wa kynakon. Yturu'po kynesykakon imero. Yjenakuru kyno'sakon. Kata'mato ajypoto'ko'me kapyn moro kareta simeron. Poto me imero y'wa apynarykon ukutyry 'se te wakon o'waine.

Amy kari'na yja'wany kary

⁵Kata'mato anapoto amy we'i'poto, awu kata'mato yjenapo'pa tywaje man. Pa'poro te amyjaron kata'mato tanapo i'wa mandon a'si'ko. "A'si'ko kata'mato typo i'wa mandon" wykaje, iko'po 'ne 'ne apo'tun pe mo'ko kata'mato ajenaponamonymbo pokyo ywairy pona. ⁶Iporo terapa man moro ajapyimykon 'wa mo'ko kari'na e'mapotyry. ⁷Morombo wyino iru'pa man moro ija'wany kary o'waine, moro ipori'tomary enapa o'waine. Ka'pa rapa iko'po 'ne 'ne kata'mato iwairy 'wa emapory. ⁸Iro ke ro kurujaton ipynato'me o'waine. ⁹Ero pokyo enapa irombo moro kareta simeron: Moro iru'pa awairykon enery 'se, moro pa'poro oty ta ipanaja'na pa awairykon enery 'se enapa wainen. ¹⁰Amy yja'wany kary jako o'waine, awu enapa moro ija'wany sikaje. Amy yja'wany kary man a'ta y'wa, tyka terapa y'wa man ajupu'san me mo'ko Kristus embata. ¹¹Iwara kyko'ponoma'paine mo'ko Satan kynaitan. Iru'pyn po irombo morokon iwonusumengato'kon kysuku'saton.

Mo'karon Tamusi wyinonokon kuranory

¹²Troas 'wa ytunda'po mero moro Kristus ekapory ekari'se, mo'ko Jopoto 'wa iru'pyn oma yry'po senen. ¹³Yja'kary te sara'me atapo'pa kynakon, mo'ko yja'sakary Titus anepory'pa ywe'i'po ke. Iro ke ro ywytry man ekarity'po mero y'wa mo'karon Troas ponokon 'wa, wytonen Masedonie 'wa.

¹⁴Tamusi ety awongary te man. Pa'poro oty y'mondonen me irombo mo'ko Tamusi na'na aropory pokyo roten kynaijan mo'ko Kristus ta. Wararo moro Kristus ukutyry popory aripa'pojan na'na 'wa. ¹⁵Tamusi embata irombo na'na ekosa moro Kristus popory man, mo'karon uta'nō wyino Tamusi kynunenda'ton inaron 'wano

---

2:12-13 Apojoma'san 20:1

me, mo'karon kynuta'kata'ton inaron 'wano me enapa. ¹⁶Mo'karon kynuta'ta'ton inaron 'wa utapyrykon man ekari'san moro na'na ekosano Kristus popory. Mo'karon kynemanda'ton inaron 'wa emamyrykon man ekari'san moro na'na ekosano Kristus popory. Noky ko moro amaminano kapyry taro nan? ¹⁷Mo'karon Tamusi auranyombo poko pyrata ka'hamon apyimy wara kapyn irombo na'na man. Amu'mato kapyn kynaaurananon na'na mo'ko Kristus ta Tamusi naurambarykon me Tamusi embata.

3 ¹Tywotamyikary a'mojan rapa na'na? Amykonymbo kari'na wara 'kare tamyikato'kon kareta 'se na'na nan, o'wanokon me, awyinoine pai. ²Na'na karetary amyjaron mandon. Moro kareta na'na turu'san ta tymero man. Pa'poro kari'na moro kareta uku'san. Pa'poro kari'na kynerupanon. ³Amy Kristus wyinono kareta me awairykon menepojaton. Imerory epatongon me na'na tywaije man. Tapuru'po ke kapyn, mo'ko nurono Tamusi a'kary ke te tymero man, typipa'kamon topu poko kapyn, kari'na turu'san poko te.

⁴Mo'ko Kristus po te na'na Tamusi amyikanon. ⁵Aseke kapyn amy oty kapyry taro na'na man. Aseke tynikapy'po oty me amy pairo oty ryry upijan na'na. Tamusi te oty kapyry taro na'na yjan. ⁶Amy asery tykatopombo pokonokon kurangon pyitonano me na'na tyje i'wa man. Moro asery Tamusi wykatopombo imero'pa man. Tamusi a'kary nuku'pory te moro man. Moro imero'po irombo kari'na wojan. Mo'ko a'kanano te kari'na emangapojan.

⁷Moro romo'no emaminano'ponen, moro topu poko tymero man iro kurano me imero tywaije man. Mo'karon Israel pajanyombo 'wa pairo moro Moses embatary 'wa tywo'potyrykon tupi man, kurano me imero moro embatary wairy ke. Uta'toto me te moro kurano tywaije man. ⁸Moro imero'po kuranory ko'po kapyn iro ke poto me moro a'kanano emaminano'ponen kuranory naitan? ⁹Kurano me moro yja'wan a'wembono auranano ynen a'ta irombo kurano me 'ne ka'tu rapa moro iru'pyn a'wembono auranano ynen kynaitan. ¹⁰Amy oty kuranory any'manon rypo irombo moro iko'pono kurano. ¹¹Kurano me moro uta'toto a'ta irombo kurano me 'ne ka'tu rapa moro aitoto roten kynaitan.

¹²Moropan oty momo'namon me enari'ma imero na'na kynaaurananon. ¹³Moses wara kapyn na'na man. Mo'ko ro

---

3:3 Exodus 24:12, Jeremia 31:33, Ezechiël 11:19, 36:26   **3:6** Jeremia 31:31

3:7 Exodus 34:29

tywotu'jondo man, mo'karon Israel pajanymbo 'wa moro uta'toto kurano enery pona moro i'matyry 'wa. ¹⁴Tyja'nata te moro iwonusumengarykon man. Moro Moses waijondo'po wara enapa erome noro moro penato Tamusi wykatopombo tyjondo roten man moro erupary jako. Omima'pa man moro ijondy. Mo'ko Kristus ta roten kynuta'san. ¹⁵Erome noro moro Moses karetary erupary jako moro ituru'san tyjondo man. ¹⁶Mo'ko Jopoto 'wa iwotu'mary jako te moro ijondy kynomimanon. ¹⁷Mo'ko Jopoto mo'ko a'kanano me man. Mo'ko Jopoto a'kary waitopo po ro kari'na amy oty upi'no kapyn man. ¹⁸Ky'karon te tu'jonga kytaton. Pa'poro kysenepojaton mo'ko Jopoto kuranory supikiri tano wara. Aseme noro kurano me kytaijaton, mo'ko a'kanano me aitoto Jopoto kuranory wara enapa kykuranorykon waito'me.

Moro Tamusi kuranory

4 ¹Moro na'na kotanory ene'po ke Tamusi 'wa, moro asery ikatopombo pokonokon pyitonano me na'na man. Iro ke ro irupota'pa na'na man. ²Morokon tynunemy'san pyiwano me aitonon otykon toma na'na 'wa man. Amu'mato kapyn na'na man. Moro Tamusi auranytymbo anu'ma'pa na'na man. Moro iporono aurano ekari'namon me tamyikapore tywairy uku'pojan na'na pa'poro kari'na turu'san 'wa Tamusi embata. ³Tyjondo moro na'na nekarityry iru'pyn oka a'ta te tyjunge man mo'karon uta'tonon 'wa. ⁴Mo'karon Tamusi anamyika'non irombo tanupu'to mandon mo'ko eromeno nono jopotory 'wa. Iwara moro iru'pyn oka, moro Tamusi eneponen Kristus kuranory ekari'san iro aweiry anene'pa mandon.

⁵Aseke irombo okaro'pa na'na man. Jesus Kristus ekarojan te na'na Jopoto me. Apyitorykon me te na'na kynokarojan Jesus upu'po me. ⁶Mo'ko "Ewa'rummy wyino aweiñano kyno'tan" tauronenymbo Tamusi 'wa ro enapa aweiñano tyje man na'na turu'san ta. Iwara moro na'na 'wa moro Jesus Kristus embatary nenepony Tamusi kuranory ukutry taweipa i'wa man.

⁷Moro kurano oty enanon na'na ori'no kapy'san ta. Iwara na'na wyino kapyn, Tamusi wyino te moro poto 'su pori'tonano wopyry kynotuku'san. ⁸Wararo kari'na na'na arimanon. Na'na anaky'ka'pa te kari'na man. Na'na sykapojan kari'na. Na'na aniwo'pa te moro

---

3:13 Exodus 34:33   3:16 Exodus 34:34   4:6 Genesis 1:3

na'na wesykary man. ⁹Kari'na erekuru na'na wekenanon. A'saka'pa te na'na ino'pa man. Kari'na na'na emapojan. Na'na aniwo'pa te moro man. ¹⁰O'kapyn roten moro Jesus rombyry arojan na'na tyja'mun ta. Iwara moro Jesus emamyry enapa kynonepotan na'na ja'mun ta. ¹¹Nuro ro rypo na'na man. Romo'no 'wa te kari'na na'na yjan o'kapyn roten Jesus upu'po me. Iwara moro Jesus emamyry enapa kynonepotan moro romo'toto na'na ja'mun ta. ¹²Iro ke ko'wu moro romo'no na'na ta kynemaminanon. Moro amano te otaine kynemaminanon.

¹³Tymero man: "Tamusi samyikaje. Iro ke ro yjauranaje." Iwara enapa na'na man. Na'na enapa irombo kynaурананон, Tamusi amyikary ke ty'wa. ¹⁴Mo'ko iromby'san wyino mo'ko Jopoto Jesus awonganenymb'o 'wa moro awonga'po wara enapa tawongary man uku'san irombo na'na. Tokosa na'na ytan, tokosa ajyrykon man wara enapa. ¹⁵Pa'poro oty ta kyneja'nakanon na'na ajupu'san me. Iwara aseme noro pyimano kari'na ra'na moro Tamusi turu'popory kynotaripa'san. Irombo pyime 'ne ka'tu rapa kari'na Tamusi 'wa tawa'porykon enepota'ton moro o'to ty'wanokon me iwe'i'po pokon. Iwara kurano me 'ne ka'tu rapa Tamusi kynaitan.

Irupota'pa Paulus wairy

¹⁶Iro ke ro irupota'pa na'na man. Na'na ja'mun ro rypo kynuta'san. Moro na'na ja'mun tano te aseme noro asery me kynaijan. ¹⁷Moro eromeno amano ta ko'i roten aikota'mano amy pa'poro oty ko'po aitoto i'matylyn roten kurano ka'san ky'wanokon me. ¹⁸Onetoto pokon o'poty'pa kytaton. Onepyn pokon te kyt'po'saton. Moro onetoto irombo ko'i roten man. Moro onepyn te i'maty'pa roten man.

5 ¹Kysuku'saton irombo moro nono tu'pono kamando'kon auto utapy'poto, Tamusi ekosa kapu ta amy kautykon wairy. Kari'na nikapy'po kapyn moro man. Kynaijan roten moro auto. ²Ero nono tu'pono auto ta ro kypu'ni'waton. Moro kapu wyinono kautykon apyiry 'se irombo kytaton amy wo'mynano wara. ³Moro koromono auto so'ka'poto 'kare iwo'my'ma kywairykon 'se kytaton. ⁴Ero nono tu'pono auto ta kypu'ni'waton. Awosin pe kamamarykon kysepajton. Kywo'myngarykon 'se'pa irombo kytaton.

Kywo'myndorykon 'se rapa te kytaton, moro romo'no e'mo'to'me moro amano 'wa. ⁵Moro wo'ka'to'me ro iru'pa tyje kytaton Tamusi 'wa. Mo'ko a'kanano irombo tyje i'wa man ky'waine, moro tynyry man oty yry a'moto'me.

⁶Iro ke ro mo'ja ro tyturu'po apyijan na'na. Ja'munano ta amandonon me tyse mo'ko Jopoto wyino tamamyry uku'san na'na. ⁷Tamusi amyikary ta irombo na'na kynemanjan, enery ta kapyn te. ⁸Tyturu'po apyijan na'na. Ero ja'munano wyino tywomimary 'se rypo na'na man, mo'ko Jopoto ekosa tywaito'me. ⁹Iro ke ro apokupe tywairy 'se imero na'na man, auto po aitonon me pai, kurando aitonon me pai. ¹⁰Pa'poro irombo moro Jopoto me iwaitopo Kristus apo'ny uwapo kywoneporykon man. Moro po ro pa'poro kari'na 'wa moro ja'munano ta tynikapy'po epety apyiry man, iru'pa tywaito'me, yja'wan me tywaito'me pai.

Moro Tamusi maro rapa iru'pa aino

¹¹Mo'ko Jopoto nendory wairy uku'namon me na'na mo'karon kari'na wonumengary u'mary pokon man. O'to na'na wairy uku'san imero Tamusi. O'waine enapa aturu'san ta o'to ywairy ukutyry 'se rypo wa. ¹²Tywotamyikary pokon kapyn rapa na'na man. Oma yjan te na'na o'waine typoko awotamyikato'ko'me. Iwara atundy'mapo'pa maita'ton mo'karon onetoto pokon atamyikatonon 'wa, mo'karon onepyn pokon atamyika'non 'wa, wykaje irombo. ¹³Moro Tamusi a'kary 'wa na'na apo'i'po Tamusi 'wano me man. Moro tywonumengapore na'na wairy o'wanokon me man. ¹⁴Mo'ko Kristus pyny na'na undymanon imero. Ero uku'san irombo na'na: O'win amy tyromo'se man pa'poro kari'na 'wano me. Pa'poro kari'na yry iro ke man iromby'san me. ¹⁵Pa'poro kari'na 'wano me tyromo'se man, ty'wanokon me noro emamy'pa mo'karon kari'na waito'me. Emamyrykon te man mo'ko ty'wanokon me tyromo'se man inoro 'wano me, mo'ko tawonje rapa man inoro 'wano me.

¹⁶Iwara ero nono emery wara noro amy pairo kari'na pokon aurana'pa na'na man. Ero nono emery wara enapa mo'ko Kristus pokon taurana'poto ro rypo ty'wa, erombo po ro moro wara ipoko aurana'pa na'na man. ¹⁷Kristus ta amy a'ta, amy asery me ikapy'po mo'ko man. Moro penatombo tyto man. Moro asery te tywo'ka'se

man. ¹⁸Pa'poro moro Tamusi wyino man. Mo'ko ro iru'pa rapa tywaije man kymaroine mo'ko Kristus ta. Iru'pa rapa kari'na maro tywaitopo amaminano tyje Tamusi 'wa man na'na ainaka. ¹⁹Kristus ta irombo iru'pa rapa kari'na maro kynaijan, morokon ija'wanykonymbo poko noro o'poty'pa tywairy ta. Moro iru'pa rapa kari'na maro tywairy ekari'nen auranano tyje i'wa man na'na turu'po taka.

²⁰Iwara Kristus ekataka apojoma'san me na'na man. Ero wara Tamusi na'na 'wa ajurupojaton: "Kristus ekataka na'na kynoturupojan o'waine: Iru'pa rapa Tamusi ypotoko amaroine." ²¹Mo'ko Kristus yja'wan me aino anukuty'pa tywaije man. Kupu'san me te tyja'wangen me tyje man Tamusi 'wa, ita ija'wany'pa kywaito'ko'me.

Paulus wosaijomatopo auranano

6 ¹Imaro amaminatonon me na'na ajurujaton enapa typo roten moro Tamusi turu'popory anapo'i'pa awaito'ko'me. ²Tymero irombo man:

Amy iru'pyn ijururu po o'wa wepanamaje. Uta'no wyino kari'na unendopo kurita kapano'sa.

Erome ro 'kuru moro iru'pyn ijururu man. Erome ro 'kuru moro uta'no wyino kari'na unendopo kurita man.

³Amy pairo anere'kopo'pa na'na man, yja'wan me moro amaminano ekarityry pona. ⁴Pa'poro oty ta Tamusi pyitorykon me kynosenepojan na'na, eja'nakano ta imero, aikota'mano ta, wyry'me amano ta, taky'kary ta, ⁵typokyry ta, taru'kary ta, areku ta, awosin pangon otykon ta, o'nyky'pa aino ta, kumyno ta, ⁶tykoroka, oty ukutyry ta, ensi'ma, pyi'me'ke, Tamusi a'kary 'wa tarory ta, enapipyn aipynano ta, ⁷iporono auranano ekarityry ta, Tamusi 'wa typori'tomary ta, apo'tun wyino, apoje wyino enapa taina morokon tamambore aino ene'namon o'wo'mato'kon arory ta, ⁸tawa'mary ta, tajuru ta, yja'wanton me takarityry ta, iru'pyngon me takarityry ta enapa. Amu'matonon wara na'na man. Tamyikapore te na'na man. ⁹Ekapo'non wara na'na man. Takapore te na'na man. Romo'tonon wara na'na man. Nuro te na'na man.

6:2 Jesaja 49:8   6:5 Apojoma'san 16:23

Na'na wojaton rypo. Iromby'pa te na'na man. ¹⁰Kata'matonon wara na'na man. Tawa'pore roten te na'na man. Ipyrata'nun wara na'na man. Totyke te pyime kari'na yjan na'na. Oty'nun wara na'na man. Pa'poro oty aporenjan me te na'na man.

¹¹Ija'posi'pa na'na kynaurananon o'waine, Korinte ponokon. Poto me na'na turu'po tywotapurumaka man o'wanokon me. ¹²Na'na turu'po ajamono'keine kapyn man. Moro aturu'san te na'na amono'ke man. ¹³Na'na wara enapa aitoko. Ajumykon wara 'kuru korupaton. Amyjaron enapa moro aturu'san etapurumakatoko.

Ekorokano

¹⁴Tamusi anamyika'nun maro awaimyrykon kapyn man. Asa'sakame tywairy taro moro tamambore aino nan moro emambo'pa aino maro? Ase'wa tywairy taro ka'tu aweinano nan ewa'rume maro? ¹⁵O'win tywairy taro ka'tu mo'ko Kristus nan mo'ko Belial maro? Tamusi anamyikapyn maro tywotapyiry taro ka'tu amy Tamusi amyikanen nan? ¹⁶Moro Tamusi auty ka'tu ne'kaimanon ikapy'san tamusi maro? Ky'karon kore mo'ko nurono Tamusi auty, ran. Aseke irombo Tamusi tyka man:

Ira'naine yjemandake. Ira'naine wytopo'take. Itamusirykon me waitake. Mo'karon ro rapa ypyitorykon me kynaita'ton. ¹⁷Iro ke ro omimatoko iwyinoine. Typo aitoko, kynganon Tamusi. Nurija oty kysi'tu'katon. Irombo kawa'mata'ton. ¹⁸Ajumykon me waitake. Ymurukon me, yjemyirykon me amyjaron maita'ton, kynganon mo'ko inorombo ro pari'pyn Tamusi.

7 ¹Ky'wanokon me morokon Tamusi wykato'konymbo wairy ke ro, typynamon na'na a'sakarykon, kytekorokasen pa'poro ja'munano yja'wanganen oty wyino, pa'poro a'kanano yja'wanganen oty wyino enapa. Tamusi wyinonokon me kyte'i'masen inendory ta.

Paulus ewa'pory

²Na'na 'wa aturu'san etapurumakatoko imero. Amy pairo kari'na anyry'pa na'na ne'i yja'wan me. Amy pairo kari'na anany'ma'pa na'na ne'i. Amy pairo kari'na aniru'ma'ma'pa na'na ne'i. ³Yja'wan me ajekari'to'ko'me kapyn moro wara wykaje. Na'na turu'po ta

6:16 1 Korinte 3:16, 6:19, Levitikus 26:12, Ezechiël 37:27   **6:17** Jesaja 52:11

6:18 2 Samuel 7:14, 1 Kronieken 17:13, Jesaja 43:6, Jeremia 31:9

imero awairykon sekari'nen. Amaroine tamamyry wara enapa amaroine tyrombyry 'se rypo na'na man. ⁴Enari'ma imero na'na kynaurananon o'waine. Na'na kynotamyikanon imero apokoine. Typori'toma imero wa. Tawa'pore imero wa, na'na kota'mary se'me.

⁵Moro Masedonie 'wa tytunda'po mero, tywotare'mary upijakon na'na ja'mun. Pa'poro oty ta na'na kynaikota'makon. Kurando areku kynakon. Koro'na anari kynakon. ⁶Mo'ko po'ponokon kari'na pori'tomanen Tamusi te na'na pori'tomapon mo'ko Titus wopy'po 'wa, ⁷moro iwopy'po 'wa roten kapyn te, moro na'na 'wa inekarity'po o'waine ipori'toma'po 'wa enapa te. Moro anisanorykon ekari'nen irombo. Moro kata'mato awairykon ekari'nen. Moro y'wano me awo'mikarykon ekari'nen enapa. Iwara poto me 'ne ka'tu rapa yjewa'potan.

⁸Moro ykaretary 'wa kata'mato ajyry'sando, anije'tuma'pa wa. Ije'tuma'poto y'wa (moro kareta 'wa irombo a'si'ko kata'mato ajyry'san seneja), ⁹erome tawa'pore wa. Moro kata'mato awe'i'san kapyn te yjewa'porojan. Moro kata'mato awe'i'san 'wa moro ajemamaryrykon u'ma'po te yjewa'porojan. Tamusi nisanory me irombo kata'mato tywaije mandon. Amy pairo oty ta yja'wan me o'to ajyry'paine na'na tywaije man. ¹⁰Moro Tamusi nisanory me kata'mato aino irombo amano u'manon, uta'no wyino kari'na unendo'me. Moro anije'tuma'pa ro kywairykon man. Ero nono nenepyry kata'mato aino te romo'no ene'san. ¹¹O'po'toko tyre ero 'wa: Moro Tamusi nisanory me kata'mato awe'i'san 'kuru amikaposen. Ajaijomaposen. Ajere'koposen. Aty'kaposen. Asasaroposen. Ajemaminano'posen. Iru'pa rapa oty yry 'se ajysen. Moro oty ta amy pairo oty poko u'tano'ma maseneposen. ¹²Iro ke ko'wu mo'ko yja'wan me o'to e'i'po kari'na poko kapyn kareta simeron, mo'ko yja'wan me o'to inyry'po kari'na poko kapyn enapa. Tamusi embata moro na'na 'wa awo'mikarykon taro awairykon enepory 'se te wainen. ¹³Moro enepo'po na'na pori'tomanon.

Moro na'na pori'tomary tu'ponaka moro Titus ewa'pory na'na ewa'poron 'ne ka'tu rapa. Sara'me rapa irombo a'kary typo o'waine man. ¹⁴Apokoine ywotamyikary sekari'nen i'wa. Ypy'i'topo'pa tywaije mandon. Iporo pa'poro moro o'waine na'na wyka'po wairy wara iporo enapa moro Titus 'wa apokoine na'na wotamyika'po

tywaije man. ¹⁵Apynaton 'ne ka'tu rapa, ipanaja'na'pa pa'poro awe'i'san ke. Poto me inendory ta irombo tawa'ma o'waine man. ¹⁶Moro ajamyikarykon taro ywairy 'kuru yjewa'porojan imero.

Amo'ma aino

8 ¹Yja'sakarykon, Tamusi embata tyturu'popore mo'karon Masedonie po Tamusi na'nanopy'san apyimykon we'i'san uku'pory 'se na'na man o'waine. ²Aikota'mano 'wa tu'kurukon se'me tawa'pore imero tywaije mandon. Omi ta tywairykon se'me amo'ma imero tywaije mandon. ³Wykaje o'waine: Typeri'torykon taro, typori'torykon ko'po pairo pyrata tyje i'waine man. Aseke ⁴na'na 'wa kynoturuposen, mo'karon Tamusi wyinonokon epano'to'me ty'waine, amykonymbo 'wa epanopyrykon wara enapa. ⁵Na'na wonumengary ko'po tywaije mandon. Aseke tywotyje mandon mo'ko Jopoto 'wa 'ne ka'tu, irombo na'na 'wa enapa, Tamusi nisanory wara ro. ⁶Iro ke ro Titus apokuman na'na, moro tyna'mo'po pyrata amo'ikyry kapy'mato'me i'wa ajekosaine enapa.

⁷Pa'poro oty pyime ajekosaine man: Tamusi amyikary, Tamusi auran, tywonumengapore aino, o'mikano, aipynano, moro na'na 'wa ara'nakaine tyje man iro enapa. Iwara enapa moro pyrata amo'ikyry wairy man ajekosaine. ⁸Ajopotomato'ko'me kapyn y'wa moro wara wykaje. Mo'karon amykonymbo 'wa ta'sakarykon pynary enenen me te o'waine enapa imero aja'sakarykon pynary enery 'se wa. ⁹Mo'ko Kyjopotorykon Jesus Kristus turu'popory irombo muku'saton. Totyke tywaije man. Ajupu'san me te oty'pambo tywaije man, moro oty'pambo tywairy 'wa totyke ajypoto'ko'me. ¹⁰Ero oty ta ajururukon 'se wa. Moro iru'pa man o'wanokon me. Moro oty kapyry roten kapyn ta'mo o'waine man koromonokon me. Iru'pa ikapyry wairy enapa te mony siriko ta topoje o'waine man. ¹¹Erome te ikapy'mary enapa o'waine man. Iru'pa o'waine moro ikapyry eپory'po wara enapa ikapy'mary o'waine man apori'torykon taro ro. ¹²Moro oty kapyry 'se awairykon iru'pa man, totyke 'ne aja'taine, oty'pambo aja'taine kapyn te. ¹³Awaikota'maporykon kapyn irombo man moro o'waine amykonymbo epanopyry 'wa. Asewara pa'poro awairykon man. ¹⁴Erome te moro totyke awairykon 'wa mo'karon

kota'marymbo aike'kary man. Amy jako pai moro totyke iwairykon awaikota'marykonymbo aike'katan. Iwara asewara pa'poro maita'ton. ¹⁵Tymero irombo man:

Mo'ko totyken iko'po 'ne 'ne kapyn totyke man. Mo'ko oty amono'nen rapa iko'po 'ne 'ne kapyn oty amono'san.

Titus emokyry Paulus 'wa

¹⁶Tamusi ety sawongaje mo'ko Titus turu'po taka moro ajupu'san me o'mikano yry'po poko, yturu'po taka yry'po wara enapa. ¹⁷Itory man poko ro rypo na'na kynurun. Aseke tywonumengary me te kyny'san o'waine. ¹⁸Imaro ro amy ta'sakary, mo'ko pa'poro Tamusi na'nanopy'san apyimykon moro iru'pyn oka ekaronen me kynamyikaton inoro emo'san na'na. ¹⁹Mo'karon Tamusi na'nanopy'san apyimykon 'wa pairo tyje man na'na a'sakary me, na'na maro moro na'na nikapyry amaminano ka'se ytototo me, Tamusi ety awongato'me, tysasare na'na waito'me enapa. ²⁰Amy 'wa pairo na'na ety emapory 'se'pa na'na man moro poto 'su pyrata enenamon me. ²¹Iru'pyn me oty wairy 'se irombo na'na man Tamusi embata roten kapyn, kari'na embata enapa te. ²²Mo'karon maro amy rapa ta'sakary emo'san na'na. Mo'ko enen ro na'na pyimemboto pyime oty ta o'mikatoto me. Erome te poto me 'ne ka'tu rapa kyno'mikanon, poto me ajamyikarykon ke ty'wa. ²³Mo'ko Titus te yjemaminary a'sakary me man. O'wanokon me ymaro kynemaminanon. Mo'karon amykonymbo na'na a'sakarykon mo'karon Tamusi na'nanopy'san apyimykon napojoma'san me mandon. Mo'ko Kristus kuranory me mandon. ²⁴Mo'karon Tamusi na'nanopy'san apyimykon embata iro ke mo'karon opy'san pynary enepotoko i'waine. Typo roten waty apokoine na'na wotamyikary enepotoko i'waine.

Mo'karon Jerusalem ponokon epanopyry

9 ¹Mo'karon Judea ponokon Kristus wyinonokon epanopyry man poko oty merory kapyn noro y'wa man o'waine. ²Suku'sa irombo epanopyrykon 'se imero awairykon. Moro wara awairykon poko ro watamyikaje mo'karon Masedonie ponokon 'wa. Mony siriko ta mo'karon Judea ponokon epanopyry taro terapa

mo'karon Akaje ponokon we'i'san sekari'sa i'waine. Pyime imero kari'na tasinano'se mandon moro asasarykon 'wa. ³Mo'karon na'na a'sakarykon semo'saton typo roten kapyn moro apokoine ero oty ta na'na wotamyikary waito'me. Mo'karon Judea ponokon epanopyry taro awairykon 'se wa, moro ywyka'po wara ro.

⁴Amykon Masedonie ponokon pai kyno'ta'ton ymaro. Mo'karon 'wa ro mo'karon Judea ponokon epanopyry taro e'i'pa ajepory'sando, na'na imero nepy'i'tory. Amyjaron 'ne ka'tu rapa mepy'i'totory. Moro 'se'pa te na'na man. ⁵Iro ke ro iru'pa sepoja mo'karon na'na a'sakarykon apokumary na'na uwapo o'waine itoto'ko'me. Iwara moro awykato'konymbo anyrykon kura'mapota'ton o'waine. Ywopyry uwaporö typo terapa tyje iwairy man. Ajewa'porykon ta te 'kuru yry o'waine man, ajamonykon ta kapyn.

⁶Ero poko onumengatoko: Mo'ko pyime 'ne waty o'pondoto pyime 'ne waty enapa wonatopo a'nano'tan. Mo'ko pyime o'pondoto rapa pyime enapa wonatopo a'nano'tan. ⁷Pa'poro kari'na wairy man tyturu'po ta tywonumenga'po wara ro, taki'ny ta kapyn, tywyry'ka me kapyn enapa. Tamusi irombo mo'ko tawa'pory ta oty ynen pynanon. ⁸Anisanorykon ko'po imero ajainakaine pa'poro kurano yry taro Tamusi man. Iwara amy jako pairo amy oty anamonopy'pa pairo maita'ton. Iru'pyn amaminano ka'to'me o'waine totyke imero maita'ton. ⁹Tymero irombo man:

Amo'ma oty ekanjan mo'karon oty'non 'wa. Tamambore roten man.

¹⁰Mo'ko o'pondoto 'wa Tamusi wonatopo epy yjan. Kari'na 'wa arepa yjan, ena'to'me. O'waine enapa wonatopo epy ytan. Kynapyimangatan. Moro tamambore awairykon epery atytano'potan imero. ¹¹Totyke imero maita'ton, amo'ma imero awaito'ko'me. Moro amo'ma awairykon ro Tamusi ety awongapotan, na'na 'wa moro anyrykon aro'poto Jerusalem 'wa. ¹²Mo'karon Judea ponokon Kristus wyinonokon epano'san roten kapyn irombo moro anyrykon pyrata. Tamusi ety awongapotan enapa te poto me. ¹³Moro o'waine tapanopyrykon ene'po mero ty'waine, mo'karon Judea ponokon Kristus wyinonokon Tamusi ety awongata'ton moro o'waine moro Kristus ekapory amyikary wara ro o'to

---

9:9 Ware 112:9   9:10 Jesaja 55:10

awe'i'san poko, moro imaroine, pa'poro kari'na maro enapa amo'ma awairykon poko enapa. ¹⁴Tamusi 'wa kynauranata'ton apokoine. Moro o'waine Tamusi nyry poto 'su kurano kyiniwopota'ton moro ajenerykon sanory 'wa. ¹⁵Kawo imero moro Tamusi ety nainen moro okari'popyn inyry poko.

Paulus wosaijomary

10 ¹Aseke awu, Paulus, ajapokumarykon 'se wa mo'ko Kristus wyinono pyi'me'ke aino ta. Ajembataine typyike rypo wa. Tyse awyinoine yja'ta te, apo'tun pe ajeruparykon taro wa. ²Ywoturupory 'se te o'waine wa apo'tun pe y'wa ajeruparykon man pona, ywopy'poto o'waine. Amykon irombo ja'munano nisanory me roten o'to na'na wairy ekano'saton. Mo'karon erupary man ro apo'tun pe suku'sa imero. ³Ja'munano ta ro rypo na'na kynemanjan. Ja'munano nisanory me te o'wo'ma'pa na'na man. ⁴Morokon na'na wo'wo'mato'kon irombo ja'munano narory kapyn morokon man. Moro Tamusi pori'tory te itaine man. Iwara morokon kari'na wosaijomato'kon tororokanon na'na. Kari'na wonumengary ambo'san na'na. ⁵Pa'poro Tamusi ukutryr a'kototo'kon kari'na namyry otykon tororokanon na'na. Pa'poro kari'na wonumengary arojan na'na, Kristus upi'no iwaito'me. ⁶Upi'no imero awe'i'sando, pa'poro typanaja'naramon kari'na e'mary 'se na'na man.

⁷Morokon tyse wavy aitonon otykon 'wa o'po'toko. Kristus wyinono me amy wotukutryr jako, tywara Kristus wyinonokon me na'na wairy ukutryr enapa i'wa man. ⁸Iko'po 'ne 'ne ro rypo moro na'na 'wa mo'ko Jopoto nyry'po pori'tonano poko ywotamyika'poto, epy'i'to'pa waitake. Apori'tomato'ko'me irombo moro pori'tonano tyje i'wa man na'na 'wa, aru'mangato'ko'me kapyn. ⁹Morokon ynimerory kareta ke aty'kanamon me ywonepory 'se'pa wa. ¹⁰Amykon kari'na je'tun pe, pari'pe enapa morokon kareta wairy ekari'saton. Moro yja'mun enery jako ty'waine, ru'me yjekari'saton. Uwam'po enapa yjauran ekari'saton. ¹¹Mo'kopangon 'wa ero ukutryr man: Moro uwa ta'ta kareta ta tauranary wara enapa na'na kynaitan moro mondo ta'ta.

One wara aseke Paulus wonery

¹²Amykon aseke totykon awonganamon maro tu'kuru pona 'kuru, mo'kopangon wara tyry pona enapa tanarike na'na man. Asemaro

tywotu'kurukon anukuty'pa pairo, asewara tyrykon anukuty'pa enapa mandon. ¹³Tyse 'ne kapyn moro tywotamyikatopo ytan na'na. Moro na'na emaminatopo me Tamusi nyry'po taro roten kynotamyikatan na'na. Moro na'na emaminatopo tanokon me 'kuru amyjaron enapa mandon. ¹⁴Moro na'na emaminatopo wyino kurando kapyn amyjaron mandon. Moro tamaminatopo anipu'i'pa na'na man, o'waine tytundato'me. O'waine enapa irombo koromonokon me na'na kyno'nen terapa moro Kristus ekapory ekari'se. ¹⁵Tyse 'ne kapyn moro tywotamyikatopo yjan na'na. Amy terapa wo'mikatopombo poko na'na atamyika'pa man. Poto me 'kopore moro o'waine Tamusi amyikary we'i'poto te, ajekosaine toty awongary momo'san na'na, tamaminatopo tanokon me awairykon ke. Irombo mero tyse 'kopore tytory taro na'na kynaitan, ¹⁶moro awaito'kon wyino tyse 'kopore enapa moro iru'pyn oka ekari'to'me. Amykon terapa nikapy'san amaminano poko tywotamyikary 'se'pa na'na man. ¹⁷Mo'ko atamyikatoto wotamyikary man mo'ko Jopoto ta. ¹⁸Mo'ko aseke toty awonganen kapyn irombo iru'pyn me kynotu'kujan, mo'ko Jopoto 'wa ety tawonga man inoro te.

Apojoma'po waikamonymbo

11 ¹Asi 'ko moro oty anukuty'pa ywairy apyiry 'se rypo wa o'waine. Mapyijaton ro rypo. ²Amyne irombo wa apokoine Tamusi emyny maro. O'win wokyry irombo sapyipoi o'waine. Amy ikoroka'po wokyry anukutypyn woryi wara kyton mo'ko Kristus po'ponaka. ³Tanarike te wa moro awonumengarykon ta moro Kristus 'wano me tamyikapore awairykon any'mary pona, moro Kristus 'wano akuranorykon any'mary pona enapa, mo'ko okoju yja'wany 'wa mo'ko Eva emu'ma'po wara. ⁴Amy terapa na'na nekarity'torymbo Jesus ekari'se amy wopyry jako pairo, amy terapa anapo'i'torykonymbo a'kanano apyiry jako o'waine, amy terapa anewa'ma'torykonymbo iru'pyn oka apyiry jako o'waine, iru'pyn me pore mapyijaton!

⁵Yko'ponokon me kapyn te mo'karon potononymbo me onetonon apojoma'san su'kujaton. ⁶Yjauran anukuty'pa ywairy se'me, oty suku'sa. Moro enepon ro na'na o'waine pa'poro oty ta.

Aseke typoko o'poty'pa Paulus wairy

⁷Ajawongato'ko'me po'po watynen. Epe'ma irombo moro Tamusi ekapory sekaron o'waine. Yja'wan me moro ynikapy'po

oty nan? ⁸Amykon terapa Tamusi na'nanopy'san apyimykon sikota'man ywopemapory ke i'waine. Moro pyrata ro rapa ajepano'posen y'wa. ⁹Ajekosaine yja'ta, omi yjeponen. Amy pairo anaki'ma'pa te wainen. Mo'karon Masedonie wyino opy'san Kristus wyinonokon irombo moro ynupiry ysen y'wa. Amy pairo oty poko ajaki'ma'paine wainen. Mo'ja ro enapa ajaki'ma'paine waitake. ¹⁰Mo'ko Kristus maro iporo ero wairy suku'sa: Moro ywotamyikatopo amboty'pa kynaitan moro Akaje po. ¹¹O'tono'me ko amboty'pa naitan? Apyna'paine ywairy ke ka'tu? Tamusi te moro uku'san.

¹²Moro ywe'i'po wara ro mo'ja ro waitake. Iwaro mo'karon na'na wara enapa tywotamyikarykon 'se mandon inaron sa'kotota'ton. ¹³Mo'kopangon kari'na irombo apojoma'san wara kynonepojaton. Tamaminarykon ta kari'na emu'maton. Kristus napojoma'san wara kynonepojaton. ¹⁴Moro poko kapyn te ajenutarykon man. Mo'ko Satan pairo kynonepojan amy aweinano tano apojonano wara. ¹⁵Tamamboram mon pyitonano wara mo'karon ipyitorykon wonepor yro ke anumengapoto kapyn man. Amy jako te morokon tamamingon epety apyita'ton.

¹⁶Wykaje rapa: amy 'wa pairo oty anukuty'pa yjekanopyry kapyn man. Oty anukuty'pa yjekanopyry jako te o'waine, oty anukutypyn me kapyitoko, a'si'ko watamyika'se me. ¹⁷Mo'ko Jopoto 'wa kapyn moro sekari'sa iro man. Amy oty anukutypyn wara te rypo yjauranaje ero atamyikano ta. ¹⁸Nono emery me pyime kari'na wotamyikary ke, awu enapa watamyikatake. ¹⁹Oty uku'namon me irombo ajapokupeine man mo'karon oty anukuty'non auran etary. ²⁰Iru'pa irombo mepojaton amy 'wa ajopotomarykon, amy 'wa ajotyke'karykon, amy 'wa aru'ma'marykon, amy 'wa ajenu'karykon, amy 'wa apasapaikarykon. ²¹Ru'me 'ne terapa na'na we'i'po poko wepy'i'toja.

Amy oty ta enari'ma amy a'ta, awu enapa enari'ma wa moro oty ta, wykaje amy oty anukutypyn wara. ²²Simosu mo'karon nandon? Awu enapa. Israel pajanymbo mo'karon nandon? Awu enapa. Abraham pajanymbo mo'karon nandon? Awu enapa. ²³Kristus pyitorykon mo'karon nandon? Awu 'ne ka'tu rapa,

wykaje yje'merepyry ta. Iko'poine wo'mikai. Iko'poine yjaru'katon. Iko'poine ypoky'maton. Pyimemboto romo'no ta we'i.

²⁴Ainatonemboto moro o'win amono'ke oko-kari'na iwairy taro epoky'mano sapo'i mo'karon Simosu wyino. ²⁵Oruwamboto wewe ke ywoton. O'wimboto topu pa'ton ytu'ponaka. Oruwamboto moro ywytotopombo kurijara wytorymbo natambotyi. O'win kurita, o'win koko ikurijara'pa parana ta we'i. ²⁶Pyimemboto ywytopotyry poko we'i. Tuna, manaman, Simosu, Simosu me e'ipyn enapa ykota'mai. Aikota'mano yjeporyi typonone iwaitopo po, iponomyn po, parana ta, Kristus wyinono waikamon ra'na enapa. ²⁷O'mikano ta we'i. Awosin pe yjemamyi. O'toro 'ko koko waty o'nyky'pa we'i. Ykumyry, tuna sanory enapa ywoi. O'toro 'ko kurita waty arepa anenapy'pa we'i. I'sano ywoi. Iwo'my'mambo enapa we'i. ²⁸Amykon rapa otykon aporito moro yjemamyry awosinano'pojan moro Tamusi na'nanopy'san apyimykon poko esycano. ²⁹Ru'me amy a'ta, awu enapa ru'me watapoja. Amy womary jako, awu enapa yja'wan me watapoja.

Atamyikato'kon otykon

³⁰Ywotamyikary man a'ta, moro ru'me ywairy poko watamyikatake. ³¹Enapita'pa ywairy uku'san ro mo'ko Jopoto Jesus jumy Tamusi, mo'ko tykuranondo roten man inoro. ³²Damaskus po yja'ta, mo'ko jopoto Aretas nandy'mo'po Simosu 'wano jopoto 'wa moro aitopo penarykon torandopo man, yjapyito'me. ³³Amy kurukuru ta yjeny'toposen kurandonaka moro aitopo a'kototy wyino. Iwara yjapo'i'pa mo'ko jopoto kynainen.

12 ¹Ywotamyikary man. Otymbro ro anyry'pa ro rypo man. ²Mo'ko Jopoto neneemory otykon te, inuku'pory otykon enapa sekari'take. ²Ainapatoro itu'ponaka okupa'en siriko terapa Kristus ta moro ijomuwanory kapu tako amy wokyry aro'po suku'sa. Moro tywaike ro aro'po, iso'ka'po me pai, anukuty'pa wa. Tamusi te kynuku'san. ³⁻⁴Moro Tamusi pyrorory 'wa aro'po suku'sa. Moro tywaike ro aro'po, iso'ka'po me pai, anukuty'pa wa. Tamusi te kynuku'san. Okari'po'non auranano, morokon ekarityry kapyn

11:23 Apojoma'san 16:23   11:24 Deuteronomium 25:3

11:25 Apojoma'san 16:22, Apojoma'san 14:19

11:26 Apojoma'san 9:23, Apojoma'san 14:5   11:32-33 Apojoma'san 9:23-25

kari'na 'wa man irokon tota i'wa man. ⁵Mo'ko poko ywotamyikary taro wa. Aseke te yopoko ywotamyikary 'se'pa wa. Moro ru'me ywairy poko roten te watamyikatake.

⁶Ywotamyikary 'se yja'ta ro rypo, oty anukutypyn me e'i'pa wairy. Moro iporono auranano irombo sekarityry. Anekarity'pa te wa. Amy paipo kari'na 'wa morokon yopoko tynene'san otykon ko'po, morokon ywyino tyneta'san otykon ko'po enapa yjamikary 'se'pa wa. ⁷Morokon y'wa mo'ko Jopoto nuku'po'san anumengaponamon otykon poko kawo imero ywotapory pona, moro yja'mun aki'manon amy typosi'ken wewe. Amy Satan pyitory, wykaje irombo. Mo'ko 'wa ro tainary amo'mere'ko'po ke ywory man, moro kawo imero ywotapory pona. ⁸Oruwamboto mo'ko Jopoto 'wa waturupon mo'ko yja'wan noky womimato'me ywyino. ⁹Ero wara te yjeju'nen: "Iporo terapa o'wano me moro yturu'popory man. Ru'me aino ta irombo pori'tonano kynonepojan imero."

Moro ru'me ywairy poko 'ne ka'tu rapa ywotamyikary 'se wa, moro Kristus pori'tory 'wa yjunendo'me. ¹⁰Iro ke ro iru'pa sepoja Kristus upu'po me ru'me ywairy, yjejuru, omi ta ywairy, kari'na erekuru 'wa ywekenary, yjaky'kary enapa. Ru'me yja'ta irombo, pari'pe wa.

Paulus wesykary

¹¹Oty anukutypyn me terapa wa. Moro wara ywaito'me amyjaron kywyry'katon. O'waine irombo yjety awongary manombo tywaije man. Yko'ponokon me kapyn irombo mo'karon potononymbo me onetonon apojoma'san mandon, oty me waty ywairy se'me. ¹²Morokon apojoma'po me yjuku'poto'kon otykon tywo'ka'se ara'naine man. O'po'toko tyre moro yweja'naka'po 'wa, morokon kapu wyinonokon otykon 'wa, morokon anumengaponamon otykon 'wa, morokon pori'tonano 'wa enapa. ¹³Otypan oty ko mo'karon tyworonokon Tamusi na'nanopy'san apyimykon ko'po po'po ajysen? Moro ajaki'ma'paine ywe'i'po pai'nare po'po ajysen. Moro wara ywe'i'po ikatoko.

¹⁴Oruwamboto terapa moro o'waine ywopyry enery y'wa ero man. Ajaki'ma'paine te waitake. Apyratarykon poko irombo opy'pa wa o'waine, aseke apokoine te. Mo'karon pitani 'wa kapyn irombo pyrata kura'mary man tysanokon, tyjumykon 'wano me. Mo'ko jumynano, mo'ko sanonano 'wa te ty'makon 'wano me

pyrata kura'mary man. ¹⁵Pa'poro yjekosano oty yry taro imero wa aja'karykon upu'po me. Yjutapyry taro pairo wa. Poto me 'ne ka'tu rapa apynarykon jako y'wa, a'si'ko 'ko 'ne ka'tu rapa kypynata'ton?

¹⁶Iru'pa man. Awu ajaki'ma'paine tywaije wa. Amy tyja'wangen wara te imero tamu'ma y'wa mandon. ¹⁷Wepyrata'topon ka'tu amy o'waine ynemoky'po 'wa? ¹⁸Mo'ko Titus ro rypo surui o'waine itoto'me. Amy ka'sakarykon enapa semo'sa imaro. Mo'ko Titus ka'tu nepyrata'topojan o'waine? Mo'ko inoro ro rapa a'kanano 'wa kapyn natundymapojan na'na? Moro iro ro rapa wena'po ta kapyn na'na ny'san?

¹⁹Penaro terapa awyinoine asajjomatonon me na'na ekanopyry suku'sa o'waine. Tamusi embata te mo'ko Kristus ta na'na kynaurananon. Pa'poro erokon otykon ka'san te na'na apori'tomato'ko'me, typynamon na'na a'sakarykon. ²⁰Tanarike irombo wa, moro ywopy'poto moro ynisanory wara ajepory'paine ywairy pona, moro anisanorykon wara yjepory'pa awairykon pona enapa. Tanarike wa areku pona, amyne aino pona, ore'kono pona, ta'sakary ko'ponomary 'se aino pona, ojuno pona, maname orupano pona, atamyikano pona, ere'ma kapyn oty wairy pona enapa. ²¹Tanarike wa moro ywopy'poto o'waine Tamusi 'wa rapa ajekosaine po'po yjyry man pona, kata'mato ywairy man pona enapa mo'karon penaro terapa yja'wan me e'i'san apiyimy poko, mo'karon nurijangon me tywe'i'san wyino, moro wararo wokypyry, woryi maro tywe'i'san wyino, moro ty'waine yja'wangon omenano aro'po wyino tamamirykon anu'ma'nnon poko.

Irokonymbo ro o'mapo'to'kon

13 ¹Oruwamboto o'waine ywo'topo ero man. Oko, oruwa oty amyikaponamon 'wa amy kari'na emendotopo pori'tomary man. ²Mo'karon penaro terapa yja'wan me aitonon, pa'poro mo'karon amykon terapa enapa se'masen moro okomboto ytunda'pomboto o'waine. Erome enapa o'waine ywopy'pa ro se'maton rapa. Moro ytunda'poto rapa o'waine, amy pairo anunemy'pa waitake. ³Moro yta mo'ko Kristus auranary ukutyry 'se irombo amyjaron mandon. Mo'ko ro ru'me kapyn kynonepojan o'waine. Pari'pe te man ara'naine. ⁴Wakapu poko typokary jako

irombo ru'me tywaije man. Erome te nuro man Tamusi pori'tory ta. Na'na enapa ita ru'me man. Imaro te nuro na'na kynaitan o'wanokon me mo'ko Tamusi pori'tory ta.

⁵Tamusi amyikanamon me awairykon pok'o aseke atu'kutoko. Aseke aimengatoko. Otaine mo'ko Jesus Kristus wairy anukuty'pa ka'tu mandon? Yja'wanton me pai mandon. ⁶Yja'wanton me kapyn na'na wairy ukutry man po te o'waine wo'po'sa. ⁷Tamusi 'wa na'na kynoturupojan amy pairo yja'wan oty anikapy'pa awaito'ko'me. Iru'pa topoto'me kapyn na'na moro wara kynoturupojan. O'waine te moro iru'pyn oty kapyry 'se na'na man, wara tywonepory man se'me. ⁸Moro iporono auranano a'kotory upijan na'na. Aripapyry taro te na'na man. ⁹Tawa'pore irombo na'na man moro ru'me tywairy pok'o, pari'pe ro'kon aja'taine. Moro pok'o ro enapa na'na kynoturupojan, moro akura'marykon man pok'o, wykaje irombo. ¹⁰Iro ke ro erokon otykon ywopy'pa ro simeroja, ajekosaine yja'ta apo'tun pe ywairy man pona. Pari'pe irombo wa. Moro pori'tonano te yjainaka tyje mo'ko Jopoto 'wa man apori'tomato'ko'me, arupomangato'ko'me kapyn.

Kareta y'ma'topo auranano

¹¹Irombo ro me ro wykaje o'waine, na'na a'sakarykon: tawa'pore aitoko. Ekura'matoko. Atapokumatoko. O'win awonumengarykon nainen. Sara'me ajemandoko. Iwara mo'ko aipynano undy, mo'ko sara'me aino undy Tamusi amaroine kynaitan. ¹²"Iru'pa aitoko!" kaitoko ase'wa Tamusi wyinonokon me aweposimapotrykon ta. Pa'poro mo'karon Tamusi wyinonokon "Iru'pa aitoko!" tyka'san aropojaton o'waine.

¹³Mo'ko Jopoto Jesus Kristus turu'popory, mo'ko Tamusi nyry aipynano, mo'ko Tamusi a'kary nyry ase'wa aino enapa pa'poro amaroine nainen.